

Juryrapport Verhalenwedstrijd 2015

Toen Riet Veenendaal en ik dit jaar gevraagd werden op te treden als jury voor de Verhalenwedstrijd van het Texelfonds, had ik geen idee hoeveel mensen hun verhalen zouden inbrengen en evenmin had ik een beeld van de kwaliteit van deze verhalen. Bladerend door het archief van verhalen van voorgaande jaren werd me echter als snel duidelijk dat Texel vol zat met rasechte vertellers, veelal van verhalen uit het Texels verleden, familieverhalen of anekdotes die vermoedelijk al jarenlang de familiebijeenkomsten opvrolijken. Zoveel verhalen dat ik me afvroeg of de Texelaars inmiddels niet een beetje uitverteld waren.

Nu, niets was minder waar. Opnieuw hebben 23 Texelaars hun verhalen ingestuurd, deels in gewoon Nederlands, deels ook in het Texels dialect dat ik als niet-Texelaar inmiddels prima heb leren lezen, niet in het minst dankzij de prachtige verhalen van Neeltje in het blad Leef-Tijd. Van die 23 vertellers hebben er 13 al eerder een verhaal ingestuurd, maar er waren ook 10 nieuwe inzendingen, hetgeen een indicatie is voor wat er allemaal nog meer aan onbekend talent op Texel aanwezig is.

Kwantitatief vonden we 23 verhalen al heel mooi, maar kwalitatief waren we nog meer verrast. Vrijwel alle verhalen waren van hoog niveau. En u begrijpt dat dit betekende dat een keuze maken nog een hele klus was. Om tot een keuze te komen gebruikten we een aantal criteria zoals originaliteit, spanning, goed geschreven, Texels. Met deze criteria in de hand hadden we nog steeds alle vertellers willen belonen met een prijs, maar de spelregels van een wedstrijd vereisen nu eenmaal dat we een nummer een aanwijzen, een nummer twee en ook een nummer drie. Desondanks kwamen we er toen nog niet goed uit. We besloten een verdeling aan te brengen tussen professionele schrijvers en niet-professionele schrijvers.

Bij de professionele schrijvers bleven twee verhalen om de hoogste eer strijden. En omdat de jury er niet uitkwam, besloten we deze twee ex aequo de nummer één positie te gunnen. Dit zijn het ontroerende verhaal van Gerard Timmerman, getiteld Pa, over zijn vader, een stevige roker voor wie stoppen geen optie was, ook niet toen de 'ziekte van oldtimer' zich steeds sterker manifesteerde. Een prachtig verhaal èn eerbewijs aan pa die velen van ons aan onze eigen pa zal doen herinneren. De andere nummer een is het verhaal van Frans Hopman met de titel: De spannendste dag uit het leven van boer Frans, de grootvader van de schrijver. Het verhaal brengt een nare gebeurtenis uit de laatste dagen van de oorlog terug in de herinnering. Een spannend, om niet te zeggen doodeng avontuur, weergegeven in een al even spannend verhaal dat mij op het puntje van mijn stoel deed zitten.

Bij de niet-professionele schrijvers kwamen we na uitgebreid overleg en veel plussen en minnen uiteindelijk toch tot een keuze. Nummer drie is het verhaal van Hillie Keijzer-Vlas: Sleutel tot de freeheid, een Texels verhaal geschreven in Texels dialect over markante Texelaar Barend uit De Waal. Een prachtig vertelde levensgeschiedenis.

Nummer twee is het verhaal van Nel Rommets met als titel: De Poon. Nel vertelt meerdere anekdotes, met de oude oogarts van Waveren in Den Helder als centrale figuur. Anekdotes die mij bij het lezen hardop deden lachen.

De nummer één van de jury is het verhaal van Jan van Dijk over een bijna scheepsramp uit 1970. Het is een spannende gebeurtenis die Jan als jonge visser

zelf heeft meegemaakt. De plotseling opstekende storm, het te laat onderkende gevaar, de kotter die steeds meer water maakt, de ramp die zich net niet voltrok. Het verhaal trekt je letterlijk mee in het gebeuren op en met de kotter en laat je aan het einde achter met het angstige besef hoe klein een kotter is en hoe groot de zee.

Naast deze verhalen waren er nog drie genomineerden die ook hun verhaal hebben voorgedragen. Het zijn de verhalen Een avondje alleen van Aris Bremer, Tante Sien van Gré Dros en Liftend naar de overkant van Gerard Witte. Tot slot noemen we nog het gedicht Glorie van Gijssie van Willem Kikkert. We hebben dit gedicht, dat zeker een eervolle nominatie verdient, buiten de competitie gehouden, omdat het zo anders is alle andere verhalen. Het werd ter afsluiting van de middag voorgelezen door zijn vrouw Maatje.

Kees Dekkers